

Suuren paaston valmistusviikot. Publikaanin ja fariseuksen sunnuntain jälkeisen viikon keskiviikko

Päivän epistola

(2. Piet. 3: 1 – 18)

”Rakkaani! Tämä on jo toinen kirje, jonka teille kirjoitan. Molemmissa olen herätellyt ja muistuttanut teitä, joiden ajatukset ovat vilpittömiä, pitämään mielessänne pyhien profeettojen ennalta lausumat sanat sekä apostoleilta saamanne Herran ja Vapahtajan käskyn. Erityisesti tietäkää, että lopun aikoina tulee pilkkaajia, jotka ovat omien himojensa vietävinä. He sanovat pilkaten: ”Onko hän muka tullut, niin kuin lupasi? Isämme ovat nukkuneet pois, ja kaikki on entisellään, niin kuin on ollut maailman luomisesta asti.” Tietäen tahtoen he unohtavat, että jo aikojen alussa olivat olemassa taivaat ja maa, jotka Jumalan sana vedestä ja vedellä loi ja jotka se piti koossa. Vedellä ja sanalla sen ajan maailma myös hävitettiin vedenpaisumuksessa. Ja sen saman sanan varassa ovat nykyiset taivaat ja nykyinen maa tulen tuhoa odottamassa. Niitä säilytetään sitä päivää varten, jona tuomio tulee ja jumalattomat tuhotaan. Mutta älkää te, rakkaat ystävät, unohtako tätä: Herralle yksi päivä on kuin tuhat vuotta ja tuhat vuotta kuin yksi päivä. Ei Herra vitkastele täyttäessään lupaustaan, vaikka hän joidenkin mielestä on myöhässä. Päinvastoin: hän on kärsivällinen teitä kohtaan, koska ei halua kenenkään tuhoutuvan vaan tahtoo, että kaikki kääntyisivät. Herran päivä tulee kuin varas. Sinä päivänä taivaat katoavat jylisten, taivaankappaleet palavat ja hajoavat. Silloin paljastuu maa ja kaikki, mitä ihminen on maan päällä saanut aikaan. Koska tämä kaikki näin hajoaa, millaisia onkaan pyhässä elämässä ja hurskaissa teoissa oltava niiden, jotka odottavat Jumalan päivää ja jouduttavat sen tuloa – tuon päivän, joka saa taivaat liekehtien hajoamaan ja taivaankappaleet sulamaan kuumuudessa. Mutta meillä on hänen lupauksensa, ja siihen luottaen me odotamme uusia taivaita ja uutta maata, joissa vanhurskaus vallitsee. Rakkaat ystävät! Kun te tätä kaikkea odotatte, pyrkikää siihen, että Herra aikanaan voisi havaita teidät puhtaiksi ja moitteettomiksi ja teillä olisi rauha. Ja pitääkää sitä pelastuksenanne, että Herra on kärsivällinen. Näinhän myös rakas veljemme Paavali on hänelle annetun viisauden mukaisesti teille kirjoittanut. Samaa hän sanoo kaikissa kirjeissään, joissa puhuu näistä asioista. Niissä on tosin yhtä ja toista vaikeatajuista, mitä tietämättömät ja haihattelevat ihmiset omaksi tuhokseen vääristelevät niin kuin kaikkia muitakin pyhiä kirjoituksia. Kun siis te, rakkaat ystävät, olette ennalta selvillä tästä kaikesta, niin olkaa varuillanne. Älkää antako jumalattomien johtaa itseänne harhaan, niin että putoatte omalta varmalta pohjaltanne. Kasvakaa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armossa ja tuntemisessa. Hänelle kunnia nyt ja iankaikkisuuden päivään asti. Aamen.”

Tekstimme on 2. Pietarin kirjeen loppu. Kirjoittaja kertoo, että tämä on jo toinen hänen kirjoittamansa kirje. Ensimmäisellä hän tarkoittaa 1. Pietarin kirjettä. Sen aiheena oli profeettojen sanoman oikea ymmärtäminen. Nyt kirjoittaja muistuttaa profeettojen kirjoittaneen oikein lopun ajasta. Kyse on Vanhan testamentin profeettojen lisäksi Kristuksen apostoleilleen antamasta opetuksesta lopun ajoista. Kirjoittaessaan ”apostoleilta saamane Herran ja Vapahtajan käskyn” hän tekee eron itsensä ja apostolien välillä. Tämän takia osa tutkijoista ajattelee, että kyse ei ole apostoli Pietarin itsensä kirjoittamasta kirjeestä.

Sitten hän varoittaa pilkkaajista, ”jotka ovat omien himojensa vietävinä”. Tästä asiasta varoitti myös apostoli Paavali Efeson seurakunnan vanhimpia (Ap.t. 20: 29 – 30). Nämä ovat vääriä opettajia (2. Piet. 2: 1). He kysyvät Kristuksen toisesta tulemisesta, joka ei ole toteutunut. Nämä väärät opettajat odottivat Kristuksen tulevan ensimmäisen kristillisen sukupolven aikana. Koska Kristus ei tullut, niin he päättelivät, että Kristus ei tule toista kertaa lainkaan. He kyseenalaistavat viimeisen tuomion olemassaolon ja Jumalan luomistyön. Heidän mielestään mikään ei ole muuttunut. Jos Jumalan tuomiota ei ole, niin he voivat elää ”himojensa vietävinä”. Jakeet 1 – 3 muistuttavat Juudan kirjettä (Juud. 17 – 18). Sana ”isämme” viittaa todennäköisesti Vanhan testamentin patriarkkoihin.

He, unohtaessaan luomisen, samalla unohtavat tuomion, johon Jumalalla Luojana on oikeus. He eivät ymmärrä, että samalla tavoin kuin Jumala sanallaan loi, Hän voi myös sanallaan tuomita. He eivät ymmärrä, että Jumala on jo käyttänyt tuomiovaltaansa. Vedellä Hän rankaisi Nooan aikaisen jumalattomuuden ja tulella hävitti Sodoman ja Gomorran.

Nyt kirjoittaja toteaa, että aika on Jumalalle toisenlainen kuin meille: ”yksi päivä on kuin tuhat vuotta”. Tämä ajatus löytyy jo Psalmeista (Ps. 90: 4). Jumala varoitti Adamia: ”Vain siitä puusta, joka antaa tiedon hyvästä ja pahasta, älä syö, sillä sinä päivänä, jona siitä syöt, olet kuoleman oma” (1. Moos. 2: 17). Kuitenkin Aadam eli kaikkiaan 930 vuotta (1. Moos. 5: 5). Vanhan testamentin juutalaiset selitysteokset mainitsevat näin pitkän elämän syyksi Aadamille annetun mahdollisuuden katumukseen, jotta hän voisi pelastua. Sama mahdollisuus annetaan myös seurakuntien jäsenille. Jumala haluaa meidän pelastuvan, sen takia tuomiopäivä ei ole vielä tullut.

Herran päivän (Jeesuksen) tulo tapahtuu yllättäen, kuin varas. Luotu maailma katoaa ja ihmisten toiminta paljastuu (vrt. 1. Kor. 3: 13). Ihmisten on eletävä pyhää elämää (1. Piet. 2: 12) ja tehtävä hurskaita tekoja uskoen Jumalan tuomioon (Ap.t. 3: 19 - 21). Tämä tuodaan vastakohtaksi sille elämäntavalle, mikä on pilkkaajilla. Kristityn yksi tehtävä on tuoda evankeliumi esiin omalla

elämällään ja osallistua evankeliumin levittämiseen kaikkialle maailmaan, kaikille kansoille (Matt. 24: 14). Me joudutamme rukouksen avulla Jumalan valtakunnan tuloa: ”Tulkoon sinun valtakuntasi” (Matt. 6: 10).

Jumalan päivä painottaa eri asiaa kuin Herran päivä. Nyt painotetaan Jumalan voimaa luoda ja tuomita (vrt. Mark. 13: 24 – 25, Ilm. 16: 8 – 9). Ensimmäinen rangaistus tapahtui vedenpaisumuksen kautta. Nyt Jumalan päivänä tuomio tapahtuu tulen kautta. Tällainen ajattelu vallitsi jo Vanhan testamentin aikana (vrt. Mal. 3: 19). Tätä seuraa uusi luominen: ”odotamme uusia taivaita ja uutta maata, jossa vanhurskaus asuu”. Tästä ovat profeetat kertoneet edeltäkäsien (Jes. 65: 17 - 25; 66: 22; Ilm. 21 - 22; Matt. 19: 28).

Jakeesta 15 alkaa kirjeen loppuosa. Uskovien tulee elää tahrattomina ja nuhteettomina, ja tämä myös tarkastetaan tuomiopäivänä. Tämän vastakohtana on pilkkaajien väärä elämäntapa. Herran pitkämielisyys antaa meille mahdollisuuden katumukseen ja pelastukseen, kypsymiseen.

Sitten kirjoittaja viittaa Paavaliin. Näin hän todistaa, että hän ja Paavali opettavat samalla tavalla, Paavalilta ei löydy Pietarin kirjeen kirjoittajan vastaisia ajatuksia. Kirjoittaja osoittaa, että varhaisessa kirkossa on säilytetty oikea oppi koskien Jumalan tulevaa tuomiota. Hän myös toteaa, että pilkkaajat ovat ymmärtäneet väärin joitakin Paavalin opetuksen kohtia. Maininta Paavalin kirjeistä osoittaa, että tuolloin oli syntymässä (vähitellen) Uuden testamentin kirjoitusten kokoelma. Emme tiedä, mihin Paavalin kirjeisiin kirjoittaja viittaa mainitessaan ”kaikki kirjeet”. Ainakin hän on tuntenut Roomalaiskirjeen ja 1. Tessalonikalaiskirjeen.

Kirje päättyy varoituksiin tulevista vaikeuksista. Vastanottajien tulee varoa väärää opetusta ja vääriä opettajia. Heidän tulee kasvaa ”Kristuksen armossa ja tuntemisessa”. Iankaikkisuuden päivä tarkoittaa Kristuksen toista tulemistä ja tuomiota.

Lopussa oleva ylistyslauselma on Uudessa testamentissa harvinainen. Vain Ilmestyskirjassa ja 2. Pietarin kirjeessä kunnia osoitetaan tarkasti Jeesukselle Kristukselle.

Päivän evankeliumi
(Mark. 13: 24 – 31)

”Herra sanoi opetuslapsilleen: ”Mutta noina päivinä, tuon ahdingon jälkeen, aurinko pimenee eikä kuu anna valoaan, tähtiä putoaa taivaalta ja taivaiden voimat järkkyvät. Silloin nähdään Ihmisen

Pojan tulevan pilvien keskellä suuressa voimassaan ja kirkkaudessaan, ja silloin hän lähettää enkelinsä ja kokoaa valitut neljältä ilmansuunnalta, maan ja taivan ääriä myöten. ”Ottakaa oppia vertauskuvasta, jonka viinipuu tarjoaa: kun sen oksa virkoaa ja alkaa tulla lehteen, te tiedätte, että kesä on lähellä. Samalla tavoin te nähdessänne tämän tapahtuvan tiedätte, että se aika on lähellä, aivan ovella. Totisesti: tämä sukupolvi ei katoa ennen kuin kaikki tämä tapahtuu. Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa.”

Viimeisinä aikoina Jeesuksen tulo Ihmisen Poikana on lopullinen todistus Jumalan voitosta. ”Aurinko pimenee” heijastaa tiettyjä Vanhan testamentin tekstejä (Jes.13: 10; Hes. 32: 7; Amos 8: 9; Joel 2: 10; 3: 4; 4: 15; Jes. 34: 4, Hagg. 2: 6, 21). Vanhassa testamentissa ei kuitenkaan sanota, että ne edeltäisivät Ihmisen Pojan tulemistä. Luettelo näistä merkeistä on tapa kertoa, että koko luomakunta tulee kertomaan Hänen tulemisestaan. Ihmisen Pojan tuleminen pilvissä on lainattu Danielin kirjasta (Dan. 7: 13 - 14). Kyseessä on selkeästi Jeesus, ei enkeli ihmisen hahmossa. Ihmisen Pojan toiminta on vastakkainen sille, mitä mainitaan Sakarjan kirjassa (Sak. 2: 10). Valittujen kokoaminen yhteen on kerrottu useita kertoja Vanhassa testamentissa (5. Moos. 30: 4; Jes. 11: 11, 16; 27: 12; Hes. 39: 27 jne.). Mikään Vanhan testamentin teksteistä ei kuitenkaan kerro, että kokoaja on Ihmisen Poika. ”Silloin hän lähettää enkelinsä” osoittaa, että Pojalla on sama valta kuin Isällä antaa enkeleille tehtäviä.

Viikunapuun tullessa lehteen tietää, että kesä on tulossa. Kun äsken mainitut taivaan tapahtumat toteutuvat, silloin tietää, että Ihmisen Pojan tulo on käsillä. Tässä ei kuitenkaan anneta mitään tarkkaa aikaa, sillä sen tietää yksin Jumala.

”Totisesti, tämä sukupolvi ei katoa ennen kuin kaikki tämä tapahtuu.” Kaikki tämä viittaa Ihmisen Pojan tuloon. Varhaisessa kirkossa ajateltiin, että sillä tarkoitettiin Jeesuksen kuolemaa ja ylösnousemista tai Jerusalemin tuhoa. Sukupolvi on osittain ongelmallinen käänös. Kreikkalainen alkuperäissana sisältää monta eri merkitystä: Se voi tarkoittaa syntyperää tai sukua, sukukuntaa. Se voi tarkoittaa sukupolvea, niitä, jotka ovat syntyneet samoihin aikoihin. Se voi tarkoittaa jälkeentulevaisia. Varhainen kirkko ymmärsi sillä kristittyjä, heitä, joilla on sama alku kasteessa ja joilla on Henki.

”Taivas ja maa katoavat, mutta minun sanani eivät katoa” korostaa Jeesuksen opetuksen jumalallista valtaa. Siinä toistetaan profeetta Jesajan kirjoituksia (Jes. 51: 6; 40: 8).